

Metodické poznámky

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v Česku, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území Česka na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území Česka a cizinců s udělenou mezinárodní ochranou v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány také osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v Česku.

Podrobnější informace jsou uvedeny na https://csu.gov.cz/pocet_obyvatel_m.

Definice demografických událostí a nepoužívanějších z nich odvozených souhrnných ukazatelů jsou uvedeny na <https://csu.gov.cz/pohyb-obyvatelstva-metodika>.

Věkem (v letech, dnech) se rozumí dokončený věk.

Území krajů vymezuje od roku 2021 zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu. Kraje jsou vymezeny konkrétními správními obvody obcí s rozšířenou působností (viz Vyhláška č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu).

Publikace obsahuje údaje o počtu a pohybu obyvatel jednotlivých krajů (a celé České republiky) v desetileté časové řadě let 2015–2024, přičemž všechny uvedené údaje se vztahují k **území daného kraje** platnému k **1. 1. 2025**. Údaje za jednotlivé kraje jsou tak v čase plně srovnatelné¹.

V uvedeném časovém období došlo k územní změně krajů pouze jednou, a to zákonem č. 15/2015 Sb., s účinností od 1. 1. 2016, který zrušil vojenský újezd (VÚ) Brdy ve Středočeském kraji a stanovil nové hranice ostatních VÚ. V souladu se změnou územní příslušnosti dotčených katastrálních území došlo ke změně hranic a obyvatelstva krajů Středočeského, Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Jihomoravského a Olomouckého. Ze Středočeského kraje byla část obyvatelstva zrušeného VÚ Brdy nově začleněna do kraje Plzeňského (obyvatelé v katastru obce Skořice). Část obyvatelstva VÚ Hradiště v Karlovarském kraji byla začleněna do kraje Ústeckého (obyvatelé v katastrech připadajících k obcím Podbořanský Rohozec a Radonice). Obyvatelé VÚ Březina v Jihomoravském kraji byli nově začleněni do obyvatelstva kraje Olomouckého (do obcí Krumsín a Otaslavice).

Sňatky jsou tříděny podle místa pobytu ženicha, pokud není uvedeno jinak. Průměrný věk ženicha/nevěsty při sňatku vychází z rozložení absolutních počtů sňatků podle věku ženicha/nevěsty.

Rozvody jsou územně tříděny podle posledního společného bydliště manželů. Délka trvání manželství vychází z data uzavření manželství a data nabytí právní moci rozvodu. Průměrný věk muže/ženy při rozvodu vychází z rozložení absolutních počtů rozvodů podle věku muže/ženy.

Narození jsou tříděny podle místa pobytu matky v době porodu. Pořadí zjišťováno pouze u živě narozených dětí a ze živě narozených dětí. Průměrný věk matky při narození dítěte vychází z rozložení měr plodnosti podle věku matek. Oproti ostatním výstupům ČSÚ zde uvažované míry plodnosti podle věku na úrovni krajů vychází ze středního stavu žen v příslušném věku vypočteného prostým průměrem počátečního a koncového stavu příslušného roku (tj. úhrn těchto středních stavů podle věku neodpovídá na úrovni krajů střednímu stavu bilancovanému k 1.7.). Z takto vypočtených měr je pak získána i úhrnná plodnost.

¹ V případě změny územního vymezení kraje v dané časové řadě se proto zde prezentované údaje v letech před touto změnou liší od údajů uváděných v ostatních výstupech demografické statistiky Českého statistického úřadu a veřejné databázi pro daný kraj a rok.

Potraty jsou územně tříděny podle místa pobytu ženy v době potratu. Časová řada končí rokem 2023, neboť od roku 2024 již potraty nejsou součástí běžné demografické statistiky zpracovávané ČSÚ.

Naděje dožití je výsledným ukazatelem tzv. úmrtnostních tabulek, které ČSÚ zpracovává pro jednotlivé kraje, s ohledem na eliminaci náhodných výkyvů, za dvouletá kalendářní období. Údaj u roku 2024 přitom odpovídá úmrtnostní tabulce za období 2023–2024 apod. V tabulce za Českou republiku vychází uvedené hodnoty naděje dožití z jednoletých úmrtnostních tabulek.

Použité značky v tabulkách:

Pomlčka (-)	na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
Tečka (.)	na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
Písmeno (x)	ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

